

หนังสือเรียน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เล่ม ๒

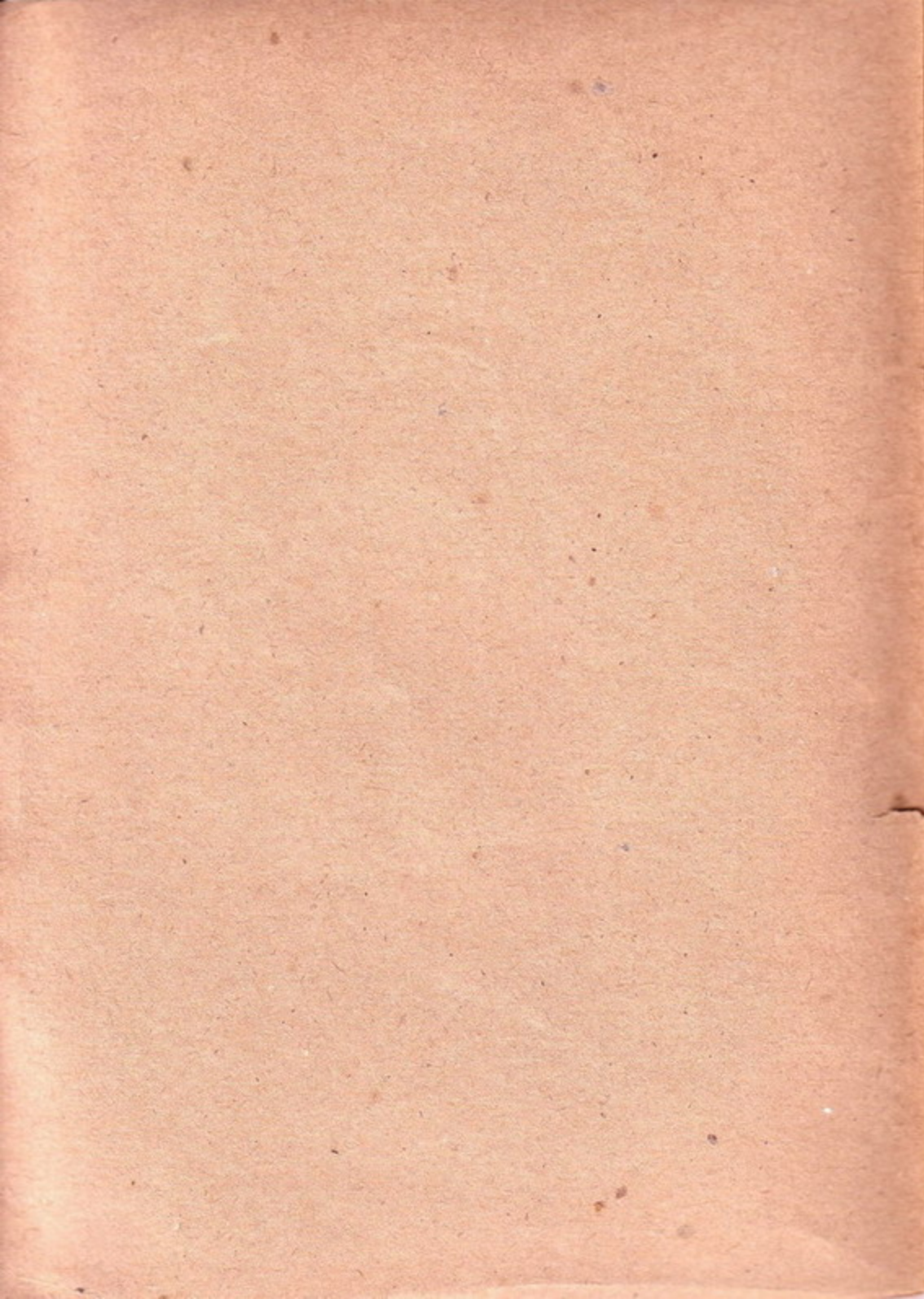
ของกระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือเล่มนี้เป็นสมบัติของ
สำหรับให้นักเรียน
ห้ามขาย

คค
445.91
ก 322 ๖
๘.17

๖.๕๐

หนังสือเรียนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เล่ม 2

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สอง 1,800,000 เล่ม

พ.ศ. 2523

ปกกระดาษราคาเล่มละ 6.50 บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

52 ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

0859

กค.
ค. 5. 21
ก. 322. 14
ค. 14

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นควร ให้มีการจัดทำสื่อการเรียน วิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ขึ้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนตาม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัยและ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างแผนการสอน และสื่อการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้น ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. นางรัชณี ศรีไพรวรรณ	ประธานคณะกรรมการ
2. นายสุเจตน์ อิงคะสูวณิชย์	3. นายบุญเสริม อุทธาภิรมย์
4. นางเดือนใจ แก้วโอภาส	5. นายสมาน บุญล้วน
6. นางสาวเข็มทอง กันธพนิต	7. นางนวลจันทร์ นิเทศวรวิทย์
8. นางสาวนิตยา อรุณสุโรจน์	9. นางรพีพันธุ์ นาทวรทัต
10. นางสาวจินตนา ไบกาชویی	11. นายสมพงษ์ พละสุรย์
12. นางสาวพูนศรี อัมประไพ	

13. นางสุชาดา วัชวุฒิ	เลขานุการคณะกรรมการ
14. นางสาววันเพ็ญ พงษ์จินดา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
- คณะกรรมการดังกล่าวมีคณะที่ปรึกษาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิดังรายนามต่อไปนี้

1. นายสมาน แสงมล	2. นางฐะปะนีย์ นาคกรทรพ
3. นางสาวพัฒน์ ภาสบุตร	4. นางสาววรรณี สุนทรเวช
5. นางฉวีวรรณ จึงเจริญ	6. นางกิติยวดี บุญเชื้อ
7. นางวัลลีย์ ปราสาททองโอสถ	8. นายสวัสดิ์ จงกล

คณะกรรมการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 ขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียน การสอนในกลุ่มทักษะ ภาษาไทย ได้ เรียบเรียงเนื้อหาให้อ่านด้วยความสนุกเพลิดเพลิน และได้จัดทำภาพประกอบ ให้เหมาะสมกับข้อความด้วย

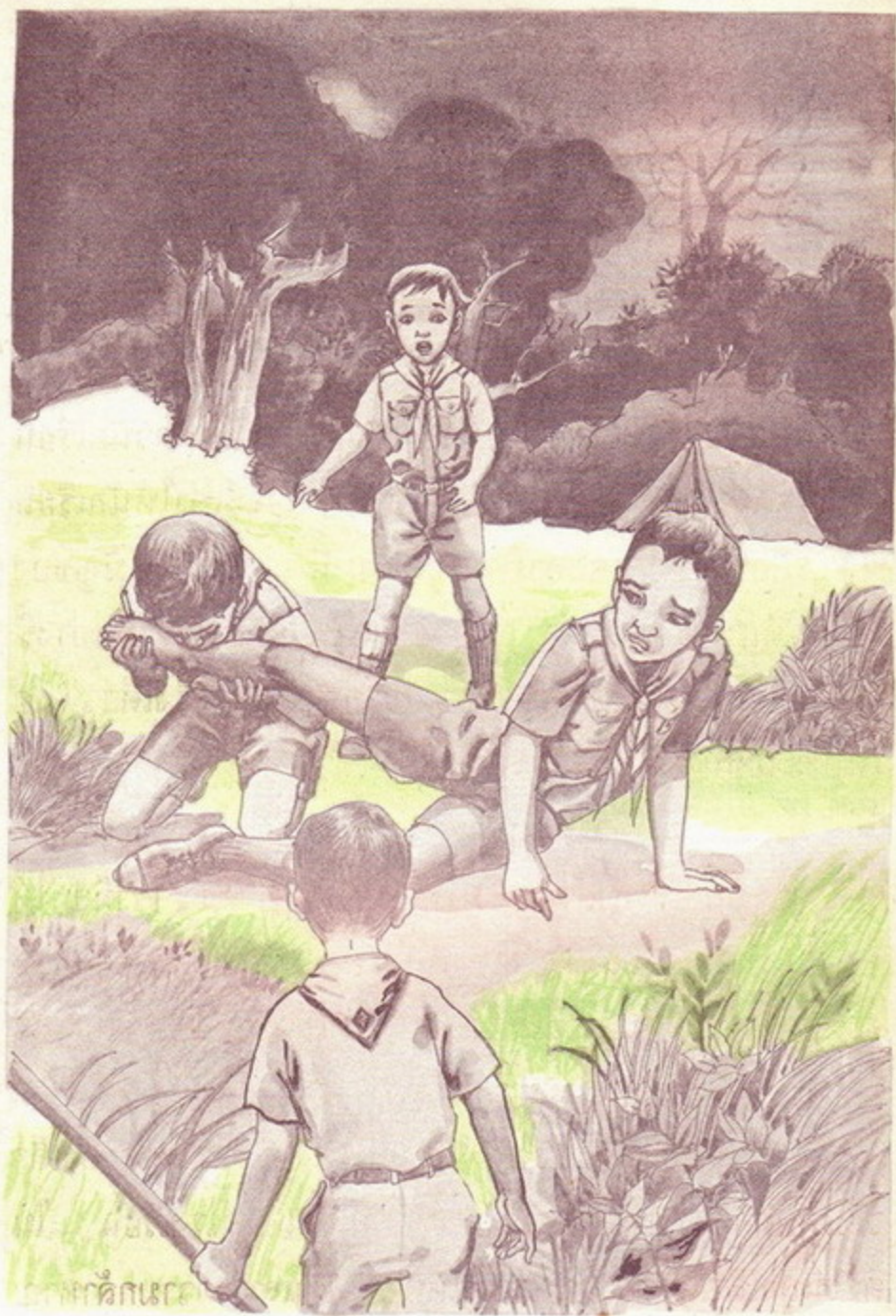
กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือการจัดทำไว้ ณ โอกาสนี้

กรมวิชาการ

เมษายน 2522

สารบัญ เล่ม 2

	หน้า
บทที่ 11 พ่อแม่ของวีระ	1
บทที่ 12 ต้องช่วยกัน	9
บทที่ 13 ศรีธนญไชย เจ้าปัญญา	17
บทที่ 14 รับเสด็จ ฯ	25
บทที่ 15 หางานทำ	33
บทที่ 16 เมฆลากับรามสูร	42
บทที่ 17 เที้ยวชายทะเล	50
บทที่ 18 ผู้กล้าหาญ	58
บทที่ 19 เก็บหอมรอมริบ	66
บทที่ 20 พลายชุมพลปราบจระเข้	74

เรื่องของวีระ

เช้าวันจันทร์ พอเสียงระฆังดังขึ้นเป็นสัญญาณเวลาเข้าเรียน นักเรียนทุกคนรีบไปเข้าแถวหน้าเสาธง เมื่อเชิฐธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาแล้ว ครูใหญ่ออกมายืนหน้าแถวนักเรียน แล้วพูดต้ง ๆ ว่า “วันนี้ ครูมีเรื่องสำคัญจะเล่าให้นักเรียนฟัง เมื่อวันเสาร์และอาทิตย์ที่ผ่านมา นี้ ลูกเสือสามัญของเราไปเดินทางไกล และพักแรมคืนหนึ่งคืน การไปอย่างนี้ นักเรียนก็รู้ว่า มิใช่ไปหาความสนุกสำราญอย่างเดียว แต่ได้ประโยชน์หลายประการ เราไปเพื่อฝึกฝนตนเองให้รู้จักแก้ปัญหาเมื่อพบความลำบากยากเข็ญ เพราะในชีวิตของเรา เราอาจจะพบความลำบากเข้าสักวันหนึ่ง เราก็จะได้ไม่ท้อแท้สามารถเผชิญหน้ากับความทุกข์ยากได้ทุกโอกาส ฉะนั้นเราต้องฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีขวัญดี เมื่อมีอันตรายหรือมีภัยมา

ส่วนลูกเสือสำรองไม่ได้ไปเดินทางไกล เพราะยังเล็ก จึงปฏิบัติกิจกรรมของลูกเสือ และค้างคืนอยู่ที่โรงเรียน ในครั้งนี้ลูกเสือสำรองของเราคนหนึ่ง ได้แสดงความกล้าหาญ

เสียสละสมกับคำปฏิญาณของลูกเสือที่ว่า จะยึดมั่นในกฎของ
 ลูกเสือสำรอง และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน คือ
 ขณะที่มีการชุมนุมรอบกองไฟนั้น บังเอิญลูกเสือคนหนึ่ง
 ถูกสัตว์ตัวหนึ่งกัดที่ข้อเท้า แล้วร้องบอกเพื่อน ๆ ว่าถูกงูกัด
 ลูกเสือผู้กล้าหาญคนนั้นได้ใช้การปฐมพยาบาลผู้ถูกงูกัดตาม
 สติปัญญา และวิธีการที่เขาได้เรียนรู้ทันที คือใช้ปากดูด
 เลือดซึ่งมีพิษงูออกทิ้งเพราะเขามั่นใจว่าปากของเขาสะอาด
 ไม่มีบาดแผล โชคดีที่สัตว์นั้นไม่ใช่งู จึงไม่มีอันตรายอะไร
 ครูจึงขอประกาศ ให้นักเรียนทุกคนทราบทั่วกันว่า ผู้ที่
 กระทำความดีครั้งนี้คือเด็กชายวีระ ครูได้สืบประวัติเด็กชาย
 วีระดูแล้ว ครูประจำชั้นรายงานว่าเป็นคนดี ชอบช่วยเหลือ
 ผู้อื่น ขยันหมั่นเพียร เรียนดีตลอดมา ขอให้นักเรียนทั้งหลาย
 พึงเอาอย่างการกระทำความดี เพราะความจริงนั้น ผลของ
 การกระทำความดีจะไม่สูญเปล่า ย่อมจะเป็นผลดีแก่ตนเอง
 และผู้อื่นอย่างแน่นอน และคนที่ทำความดีย่อมเป็นที่นิยม
 ยกย่องของคนทั่วไป ครูขออวยพรให้เด็กชายวีระมีความสุข
 ความเจริญ ประกอบคุณความดี และบำเพ็ญตนให้เป็น
 ประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้น เทอญ”

ครูและนักเรียนทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชมต่อวีระ

วีระออกมาคำนับแสดงความขอบคุณ ครูคนหนึ่งพูดกับวีระว่า “เป็นบุญของพ่อแม่ของเธอที่มีลูกดี” วีระตอบว่า “ผมไม่มีพ่อแม่หรอกครับ ผมมีแต่ลุง” ครูหัวเราะแล้วพูดว่า “เธอต้องมีพ่อแม่ซึ่งจะ ลองถามลุงของเธอดูสิ” วีระนึกในใจว่า เย็นนี้เขาจะสอบถามลุงถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวของเขา

ปิติได้ยื่นครูใหญ่พูดชมเชยวีระ และได้เห็นทุกคนแสดงความชื่นชมยินดี เขารู้สึกดีใจและภูมิใจที่เขาได้เป็นเพื่อนใกล้ชิดสนิทสนมคนหนึ่งของวีระ ปิติตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่า เขาจะเอาอย่างวีระ จะพยายามเปลี่ยนแปลงนิสัยเดิมที่ไม่ดี เช่น นิสัยเกียจคร้าน นอนตื่นสาย ขลาดกลัว และชอบ

เลี้ยงงาน เขาจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น สมกับ
เครื่องแบบลูกเสือที่เขาแต่งด้วย

ตอนเย็นเมื่อวีระไปถึงบ้าน เขาพบลุงนั่งสานชะลอม
อยู่ที่นอกชาน เขานั่งลงไหว้ลุง แล้วเล่าเรื่องครูใหญ่ชมเชย
การกระทำของเขาให้ลุงฟัง ลุงนั่งฟังด้วยความยินดี พอ
วีระเล่าจบลุงก็พูดว่า “มีเสียแรงที่ลุงรักและเลี้ยงดูอบรม
สั่งสอนมาตั้งแต่เล็ก ถ้าพ่อแม่ของเจ้ายังอยู่ เขาคงดีใจและ
ช่วยส่งเสริมให้เจ้าเป็นคนดียิ่งขึ้น แต่นี่น่าเสียดายที่เขาไม่มี
โอกาสได้เห็นความเจริญของเจ้า”

วีระจึงถามลุงว่า “ลุงครับ พ่อแม่ของผมไปไหนเสีย
ล่ะครับ”

“ความจริงเจ้าน่าจะถามลุงตั้งนานแล้วนะวีระ เหตุใด
จึงเพิ่งจะมาถาม”

“ลุงรักผมและผมรักลุง จนทำให้ผมลืมนึกถึงพ่อแม่
ครับ”

ลุงยิ้มแล้วเล่าเรื่องของเขา สรุปเป็นใจความว่า พ่อ
ของวีระเป็นน้องชายคนเล็กของลุง ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหาร
มีข้าศึกศัตรูบุกเข้ามาทางชายแดนของประเทศ พ่อของเขา
ไปรบและถูกข้าศึกฆ่าตาย แม่ของเขาเศร้าโศกมาก พอให้
กำเนิดวีระได้สิบห้าวัน แม่ของวีระก็ถึงแก่กรรม ลุงและ

ป้าสะใภ้ของเขาไม่มีบุตร จึงไปรับเขาจากชนบทมาอยู่ที่นี่
 และรักใคร่เลี้ยงดูเขาเหมือนบุตรของตนจริง ๆ วีระได้ฟัง
 แล้ว รู้สึกสำนึกในบุญคุณของลุงกับป้าเป็นอันมาก เขา
 ตั้งใจอย่างแน่วแน่ ที่จะเป็นคนมีความกตัญญูทวดเวทิต่อลุง
 และป้า จะเป็นคนดีอยู่ในโอวาท และจะอุปการะเลี้ยงดูลุง
 และป้าเมื่อท่านแก่ชราลง เขาจะเป็นชาวสวนเหมือนลุงและ
 จะดำรงวงศ์ตระกูลของลุงให้มีชื่อเสียงรุ่งเรืองต่อไป เขา
 จึงให้สัญญากับลุงว่า “เป็นบุญของผมที่มีลุงกับป้า มิฉะนั้น
 ผมอาจจะตาย หรือเป็นเด็กเลว ๆ ไปแล้ว ผมขอสัญญา
 ว่าจะเป็นคนดีตามที่ลุงต้องการ”

“ลุงกับป้าก็รักเจ้าเหมือนลูก ตั้งใจจะมอบสมบัติทุก
 สิ่งทุกอย่างให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่เจ้า ลุงเชื่อว่าเจ้าเป็นคนดี
 คงไม่ล้างผลาญทรัพย์สมบัติแน่นอน ลุงขอให้เจ้าตั้งหน้า
 ตั้งตาแสวงหาคุณความดีใส่ตัว ลุงนี้นับวันแต่จะแก่ชราลง
 ไปก็คงจะได้อาศัยพึ่งพาเจ้านั้นแหละ หลานเอ๋ย”

วีระได้ฟังก็รู้สึกภูมิใจ และมีความสุขอย่างยิ่ง

แบบฝึก

1. ทบทวนคำควบกล้ำด้วย ร ล ว

ฝึกอ่าน

กรุง

เกลียด

กว้าง

ขรุขระ

ฉลาด

ขวาง

คร้าน

โคลน

แคว้น

ปรับปรุง

เปลี่ยน

ปลอม

พร้อม

พลอย

พลอง

ตรง

ตรัส

เตรียม

ไผ่

แผล

แผลอ

2. ฝึกอ่านคำที่มี ญ สะกด อ่านเหมือน น สะกด (แม่กน)

กัตัญญ	กล้าหาญ	เชี่ยวชาญ
ชำนาญ	เทอญ	บังเอิญ
ปัญญา	เผชิญ	เผชิญ
ยากเข็ญ	สูญ	สัญญา

3. ฝึกอ่านคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ (ออกเสียงตัวนำเป็นอะ กิ่งเสียง)

กัตัญญ	กตเวที	คณะ	คดี
ชนะ	ชรา	ผจญ	เผชิญ
สติ	พญา	พยาบาล	ทหาร
ขจัด	ปฏิญาณ	ปฐม	อภิเชก

4. ฝึกอ่านคำที่เป็นอักษรนำ (เปลี่ยนเสียงเหมือนตัวนำ และออกเสียงตัวนำเป็น อะ กิ่งเสียง)

ขยัน	เขม้น	โฉน	โฉนด
ตกลง	ตลาด	ถลอก	แสง

5. ฝึกอ่าน

มีความเพียร	เขียนรายงาน	การกระทำ
ลำบากใจ	ให้อิโวาท	ขาดใจความ
ยามชรา	น่าเสียดาย	ชายแดนไทย

ให้กำเนิด	เกิดปัญญา	มาเปลี่ยนแปลง
เสียแรงรัก	มักยากเข็ญ	เห็นความดี
มีศัตรู	ผู้ชำนาญ	ปฏิบัติตน

<u>กตัญญู</u> เป็นของดี	<u>กตเวทิน่า</u> ชมเชย
จงละเลยเรื่อง <u>เกียจคร้าน</u>	<u>อันการงาน</u> ตั้งหน้าทำ
จะช่วยนำให้ <u>รุ่งเรือง</u>	<u>หมู่ชาวเมือง</u> คงชื่นชม

ได้กตัญญูจะต้องช่วยดำรง วงศ์ตระกูล
 เรา สำนึก ตนว่าเป็นคนไทยเสมอไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือ ชนบท
 เขา เศร้า โศกเสียใจมากที่แม่ของเขาถึง แก่กรรม
 ตำรวจ ชำนาญ ในการ สอบสวน เอาความจริงจาก ศัตรู
 ลูกเสือทุกคนจะต้องฝึกฝนเกี่ยวกับการ ปฐมพยาบาล
 เขา ปฏิบัติ ว่าจะ สละชีพ เพื่อชาติ

ต้องช่วยกัน

คืนวันศุกร์ วีระกับเพชรมักจะเรียนหนังสืออยู่ด้วยกันจนดึก เพราะวันเสาร์วีระไม่ต้องไปโรงเรียน คืนนี้เด็กทั้งสองก็ปฏิบัติเหมือนทุกวัน ลุงไปธุระนอกบ้าน กลับมาถึงก็พูดว่า “ลูกศิษย์กับอาจารย์คู่นี้ยังไม่นอนอีกหรือ ดึกแล้วนะ” เพชรหัวเราะ “ยังไม่่วงเลยครับ ลุงไปไหนมาครับ” ลุงนั่งลงแล้วตอบว่า “ลุงไปนิมนต์ท่านพระครูที่กุฏิของท่านพรุ่งนี้กำหนดจะทำบุญเลี้ยงเพลและมีสวดมนต์ตอนเย็นด้วย

ลุงคุยกับท่านเสี่ยเพลินเพียงกลับมา นี่เจ้าเรียนไปถึงไหนแล้ว
 ละ” วีระตอบแทนเพชรว่า “เรียนได้หลายบทแล้วครับ
 เพราะเพชรเขาตั้งใจและมีปฏิภาณดีจึงจำอะไรได้รวดเร็ว
 ลุงพูดอย่างอารมณ์ดีว่า “ดีแล้วหลานเอ๋ย การเรียนมี
 ประโยชน์มาก ลุงว่าเจ้าโชคดีนะที่ได้เริ่มเรียนแล้ว แรก ๆ มัน
 อาจจะยากสักหน่อย เพราะต้องเรียนรัฐกฎหมายให้แม่นยำ
 ก่อน ต่อไปก็อ่านเขียนได้คล่อง ข้อสำคัญเจ้าต้องฝึกฝน
 อุตสาหะตั้งหน้าเพียรพยายามเข้า รู้อะไรให้จริงสักอย่างก็
 เอาตัวรอดได้” แล้วลุงก็ท่องกลอนให้ฟังว่า

อย่าเกียจคร้านการเรียนเร่งอุตสาหะ	มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน
จะตกถิ่นฐานใดคงไม่แคลน	ถึงคับแค้นก็พอยังประทังตน
อันความรู้รู้กระจ่างแต่อย่างเดียว	แต่ให้เชี่ยวชาญเกิดคงเกิดผล
อาจจะชักเชิดชูฟุสกันร	ถึงคนจนพงศ์ไพร่คงได้ดี
เกิดเป็นชายชาวสยามตามวิสัย	หนังสือไทยก็ไม่รู้ดูบัดสี
ต้องอับอายขายหน้าทั้งตาปี	ถึงผู้ดีก็คงด้อยถอยตระกูล
จะต่ำเตี้ยเสี่ยชื่อว่าโฉดชา	จะชักพาศลาภให้สาบสูญ
จะขายหน้าญาติวงศ์พงศ์ประยูร	จะเพิ่มพูนตดินค่านินทา

“ผมอยากท่องได้จ้จ วีระท่องได้หรือเปล่า ช่วยสอน
 ให้ฉันบ้างนะ” วีระพยักหน้า ลุงลุกขึ้นแล้วพูดว่า “เอาละ
 ลุงจะไปอาบน้ำสวดมนต์ไหว้พระ วันนี้รู้สึกเพลียจะขอ
 นอนก่อน” แล้วลุงก็เข้าไปในบ้าน

เพชรพูดว่า “ฉันเป็นคนโชคดียิ่ง ๆ ที่ได้มารู้จักกับครอบครัวของเธอ ลุงของเธอเป็นคนดีมาก ขอร้องอะไรที่เป็นประโยชน์ ลุงไม่เคยปฏิเสธเลย ปฏิบัติต่อครอบครัวของฉันอย่างบริสุทธิ์ใจ เธอเองก็มีบุญคุณต่อฉันมาก ฉันนับถือเธอเป็นครูอาจารย์ของฉัน และฉันสัญญาว่า จะซื่อสัตย์ต่อครอบครัวของเธอ” วีระพูดว่า “คนเรามีอะไรพอจะช่วยได้ก็ช่วยกันไป ครอบครัวของเธอก็ช่วยงานของลุงได้มาก เราจะเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกันตลอดไป”

“พ่อกับแม่ของฉันพูดว่า ตั้งแต่มาอยู่ที่นี้ มีบ้าน มีที่ทำมาหากิน รู้สึกดีใจเหมือนได้ขึ้นสวรรค์ ก่อนนี้พวกฉันลำบาก อดมือกินมือ ต้องเร่ร่อนเรื่อยมา มีแต่คนเขารังเกียจเดียดฉันมีความสุขเหมือนอยู่สวรรค์จริง ๆ พวกฉันจึงรู้สึกสำนึกในบุญคุณของพวกเธอมาก”

“ลุงสอนฉันว่า เราต้องช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เท่าที่เราจะช่วยให้ ถ้าเหลือบ่ากว่าแรงเราก็ไม่อาจจะช่วยได้เหมือนกัน และลุงบอกว่าเราควรช่วยเหลือเขา เพื่อให้เขาช่วยตัวเองได้อย่างที่ลุงช่วยครอบครัวของเธอ ก็เป็นการช่วยที่แลกเปลี่ยนกัน เราช่วยซึ่งกันและกัน” วีระพูด

“พ่อเคยพูดอย่างน้อยใจว่า ถ้าคับแค้นมาก ๆ ไม่มีเงิน

เลี้ยงครอบครัว พ่ออาจจะหาเงินในทางไม่ดีก็ได้ นี่ลุงของเธอได้กุศลมากที่ช่วยสงเคราะห์ให้ครอบครัวของฉันมีความสุข พ่อของฉันและฉันจึงไม่เป็นคนชั่ว”

“ลุงก็โชคดีที่สงเคราะห์คนดี ถ้าครอบครัวของเธอเป็นคนไม่ดีไม่ซื่อสัตย์ อาจทำให้ลุงลำบาก แต่ครอบครัวของเธอกลับทำให้การทำอะไรทำสวนของลุงเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมา”

“เมื่อเช้านี้ ฉันดูปฏิทินจึงรู้ว่า พวกฉันมาอยู่กับเธอที่นี่ห้าเดือนเศษแล้ว พ่อบอกว่า ทำงานเพลินจนลืมวันลืมคืนทีเดียว” เพชรพูด

ขณะนั้นเป็นเวลาตีหกมากแล้ว มองไปทางไหนก็มีตึสนิท เพราะเป็นคืนเดือนมืด บ้านอื่น ๆ ดับไฟนอนกัน

หมด เมื่อเด็กสองคนหยุดพูด จึงมีแต่ความเงิบสงัด ได้ยินเสียงจิ้งหรีดและแมลงเล็ก ๆ ร้องอยู่ตามพื้นดินเป็นครั้งคราว นาน ๆ ค้างคาวก็บินผ่านไปมา วีระกับเพชรนั่งทำงานของตนต่อไป เพชรทำงานเสร็จก็นั่งดูรูปภาพในหนังสือ เขาเห็นภาพพระเจ้าอยู่หัวทรงมงกุฎ ดูสวยงามเป็นสง่า บางรูปก็เป็นรูปผู้หญิงสวมชฎาทำท่ารำก็มี เขานั่งดูภาพอย่างเพลิดเพลินจนลืมเวลา พอตีวีระนึกขึ้นได้จึงบอกเพชรว่า “ตึกแล้วนะเพชร เรายังไม่กลับบ้านหรือ”

“จรีชินะ แหม นั่งดูรูปเพลินไปเลย” เพชรพูดพลางเก็บสมุด แล้วลุกขึ้นมองไปรอบ ๆ เห็นมืดและเงิบมากก็หน้าเสีย เขาพูดกับวีระเบา ๆ ว่า “ฉันไม่เคยเดินคนเดียวตึก ๆ อย่างนี้เลยนะ”

วีระพูดว่า “ฉันก็ไม่เคย เธอก็กลัวเหมือนกันหรือเพชร”
 พอดีหมาที่ข้างบ้านนอนขึ้นพร้อมกัน เด็กทั้งสอง
 ตกใจคว่ำสมุดและหนังสือ หัวตะเกียงวิ่งเข้าในบ้าน ใจ
 เต็นตึกตักด้วยกันทั้งคู่

“คืนนี้ฉันขอค้างกับเธอนะวีระ ฉันกลัว” เพชรพูด
 เสียงสั่น

“เธอกลัวอะไร” วีระถามเสียงสั่นเหมือนกัน

“กลัวผีนะซี” เพชรตอบเบา ๆ

“ถ้าอย่างนั้นเราต้องรีบสวดมนต์” วีระพูด

แบบฝึก

1. ทบทวนคำควบกล้ำ ร ล

คำที่ **ร** ควบกับ **ล** ออกเสียงกล้ำทั้งตัวหน้าและ
 ตัว **ร** ล

ฝึกอ่าน กราบ	เกลือ	เกลียด	กระโปรง
ขจรขจาย	ขลาด	คล้อง	เคลื่อน
เครื่อง	เครื่อง	เตรียม	ตรัส
เพราะ	พริก	เพลิน	เปลี่ย
ปฏิ	ปรับ	เปลี่ยว	ปลุก

คำที่มี ร ควบกับ ท ออกเสียงเป็น ช

ฝึกอ่าน ทรง ทราบ ทรัพย์ ไร่ไทร

คำที่มี ร ควบกับ ส และ จ บางคำไม่ออกเสียง ร

จริง สร้าง เสรีจ สระ (น้ำ)

2. ฝึกอ่านคำที่มี ฎ ฏ สะกด อ่านเหมือน ด สะกด (แม่กด)

ฝึกอ่าน กฎ มงกุฏ ปราบกฎ

3. ฝึกอ่านคำที่มีตัวการันต์

พงศ์	จันทร์	ศุภร์	เสาร์
ศิษย์	อาจารย์	กษัตริย์	บริสุทธ์
อุตสาห์	อารมณ์	สงเคราะห์	สวรรค์

4. ฝึกอ่าน

ขาดแคลน	แดนไพโร	ใช้คล้อง
มองครุ	ดูเพลิน	เดินพลาด
ขาดครึ่ง	จึงเปลี่ยน	เรียนกฎ
หมดทรัพย์	รับทราบ	กราบลา
อาจารย์ดี	มีลูกศิษย์	คิดสงเคราะห์
เพราะง่วงนัก	หลักฐานดี	มีมงกุฏ
สุดวิสัย	นำขายน้	อย่างน้อยใจ
ใสบริสุทธ์	จงอุตสาห์	หน้ากฎใหม่

ไม่ควรนินทา
อดมือกินมือ

อยู่ชั่วตาปี
เสียชื่อ बदสี

ให้มีลาภยศ
ทำดีเพิ่มพูน

มงกุฎคล้ายชฎา
ปฏิภาณว่องไว
ช่วยซึ่งกันและกัน

หาความเชี่ยวชาญ
ไปนิมนต์พระด้วย
จนลืมนวันลืมนคืน

หมามักจะหอนตอนตึกงัด

ถ้าอยู่ในที่อับนาน ๆ มักจะเพ็ลย

ค่างคาวเป็นสัตว์ที่น่ารังเกียจ เพราะมีกลิ่นเหม็นสาบ

การสวดมนต์ไหว้พระจะช่วยให้อารมณ์ดีขึ้น

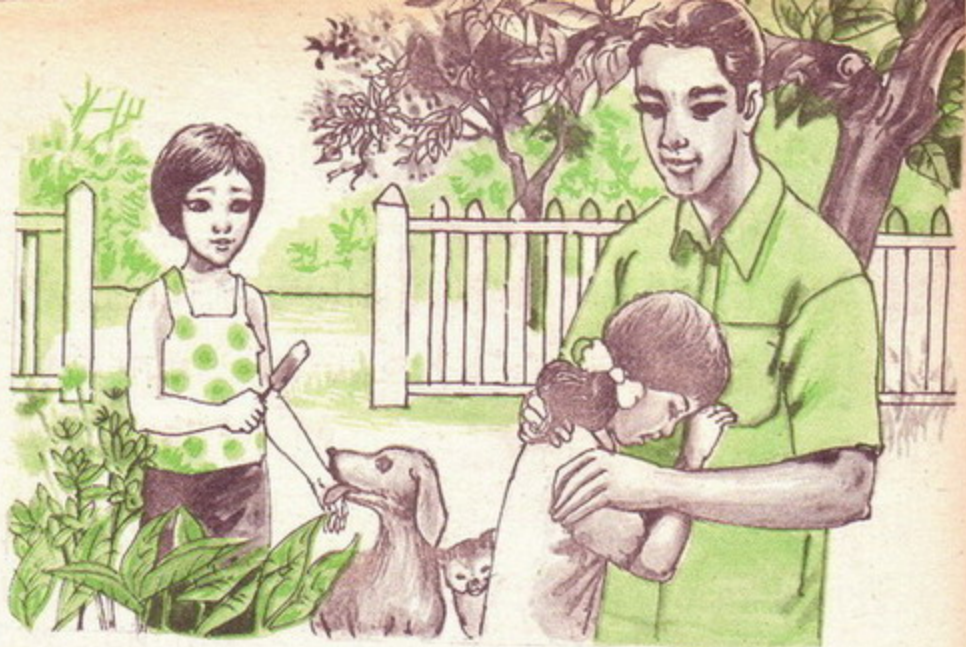
ศรีธนญไชย เจ้าปัญญา

ตอนเย็นวันเสาร์ ชูใจพาสี่เทาไปหามานีและซื่อไอศกรีมไปฝากมานีแห่งหนึ่ง เขาเห็นมานีกับเจ้าโตนั่งอยู่บนแท่นที่ก่อด้วยอิฐใต้ต้นจำปี เจ้าโตมองเห็นก่อน ก็กระโจนเข้าไปหาชูใจ มันกระดิกหางต้อนรับด้วยความดีใจ แล้วเล่นกับสี่เทา ชูใจเข้าไปหามานี จึงเห็นว่ามานีกำลังร้องไห้สะอึกสะอื้นจนตาทั้งสองข้างแดงก่ำ ชูใจตกใจเข้าไปนั่งใกล้ ๆ แล้วถามว่า “มานีเป็นอะไร ทำไมจึงร้องไห้”

มานีเช็ดน้ำตาพลางบอกชูใจว่า “นกแก้วของฉันหลุดออกจากกรง บินหนีไปเสียแล้ว”

“แหม! น่าเสียดายจริง กำลังพูดเก่งและพูดชัดเจนเสียด้วย หลุดไปเมื่อไรล่ะ”

“เมื่อเช้านี้เอง มีนกแก้วบินผ่านมาฝูงหนึ่ง เจ้าแก้วของฉันตะเกียกตะกายอยากออกมาจากกรง มันเคยหนีไปอยู่บนต้นชมพู่ครั้งหนึ่งแล้วก็กลับมา คราวนี้พอฉันเปิดกรงจะเอากล้วยนำว่าให้มันกิน มันบินหายลับไปเลย” พูดแล้วมานีก็ร้องไห้โฮ

พอดีพ่อกลับจากทำงาน เห็นมานีร้องไห้จึงเดินมาหา
ชูใจไหว้พ่อของมานีแล้วถามว่า “คุณนำไปไหนมาคะ” พ่อ
ของมานีตอบว่า “ไปตรวจบัญชีดูหลักฐานการเงินที่ธนาคาร
จะ ชูใจมานานแล้วหรือ มานีเขากำลังเสียใจ นกแก้วของเขา
บินหนีไป” แล้วหันมาถามมานีว่า “นี่ ร้องไห้ตั้งแต่เข้า
ยังไม่หยุดอีกหรือลูก” มานีโหมตัวเข้าไปหาพ่อ พ่อประคอง
มานีไว้ พลังพูดเป็นทำนองปลอบใจ โดยชี้แจงเหตุผล
ยืนยันให้มานีหายเศร้าโศก

“พ่อสันนิษฐานว่า มันคงชะล่าใจบินตามนกแก้วฝูง
นั้นไปแน่ ๆ มันคงเหงาอยากได้เพื่อนมานานแล้ว พ่อเห็น
เพื่อน ๆ เขาก็คงบินตามไป พ่อคิดว่า เมื่อมันเกี่ยวกับเพื่อน
พ่อแล้ว มันคงกลับมาหาลูก เพราะมันรักลูกมาก”

มานีพูดว่า “ลูกก็อธิษฐาน ขอให้คุณพระโปรดช่วย
ให้มันกลับคืนมาหาลูกด้วย”

ชูใจช่วยปลอบว่า “มานีก็มีเจ้าโตเป็นเพื่อนอยู่อีกตัว
หนึ่งและไม่ช้าเจ้าแก้วก็คงกลับมา ฉันมีไอศกรีมมาฝากเธอ
แท่งหนึ่ง กินเสีย มันจะละลายหมดแล้ว” เจ้าโตเข้ามาเลีย
ที่เท้าของมานี ทำท่าประจบอยากกินไอศกรีมด้วย ทำให้
มานียิ้มออกมาได้ พ่อพูดว่า “ถ้าเจ้าแก้วไม่กลับมา พ่อรับ
อาสาห่านกแก้วตัวใหม่มาให้ลูก หยุตร้องให้เสียเถิด พ่อ
จะเล่าเรื่องสนุก ๆ ให้ฟัง จะได้หายกังวล มานีอยากฟัง
เรื่องอะไรจะ” มานีค่อยมีอารมณ์ดีขึ้น รับไอศกรีมจากชูใจ
มากิน แล้วบอกพ่อว่า “มานีอยากฟังเรื่องศรีธนญไชยค่ะ
พ่อเคยเล่าติดต่อกันมาหลายตอนแล้ว คราวนี้ขอฟังตอนใหม่
ที่ตลกมาก ๆ นะคะ”

“ตกลง พ่อจะเล่าตอนใหม่ให้ลูกและชูใจฟัง” มานี
และชูใจยิ้มอย่างดีใจ พ่อเล่าเรื่องศรีธนญไชยให้ฟังดังนี้

ศรีธนญไชยเป็นคนเจ้าปัญญามาตั้งแต่เล็ก เมื่อโตขึ้น
ก็เข้าไปถวายตัวต่อพระเจ้าแผ่นดิน ทรงพระนามว่าพระเจ้า
ทวาละ และได้ตำแหน่งคนสนิทของพระองค์ เนื่องจาก
เขาเป็นคนมีสติปัญญาเฉียบแหลม บางครั้งก็มีเล่ห์เหลี่ยม

และฉลาดแกมโกง เขาจึงมีทั้งคนรักและคนชัง ศรีธรรณูไชย มักจะถูกทดลองสติปัญญาอยู่เสมอ เขาจึงระมัดระวังโดยมิได้ชะล่าใจ เพราะผู้ที่ชอบทดลองปัญญาของเขาบ่อย ๆ นั้นคือพระเจ้าแผ่นดินนั่นเอง วันหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงคิดจะทดลองปัญญาศรีธรรณูไชยอีก จึงรับสั่งให้หาคนสนิทอื่น ๆ เข้ามาเฝ้า ฯ ยกเว้นศรีธรรณูไชยคนเดียว แล้วทรงบอกอุบายที่จะทดลองปัญญาศรีธรรณูไชยให้ทุกคนรู้ และรับสั่งให้ทุกคนไปหาไข่ไก่คนละฟอง แล้วเอาไปซ่อนไว้ที่หาดทรายริมแม่น้ำโดยไม่ให้ศรีธรรณูไชยรู้ พอทุกคนจัดแจงเสร็จและซ่อมจนเข้าใจในกลอุบายดีแล้ว พระเจ้าแผ่นดินก็รับสั่งให้บรรดาคนสนิททุกคน รวมทั้งศรีธรรณูไชยเข้ามาเฝ้า ฯ พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งว่า จะเสด็จไปทรงน้ำที่แม่น้ำทรงบอกให้ทุกคนตามเสด็จไปเล่นน้ำด้วย

ขณะที่ทุกคนกำลังดำน้ำเล่นและหยอกเย้ากันอย่างสนุกสนานนั้น พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงมีบัญชาว่า ให้ทุกคนเป็นไก่อ่อง กระต๊าก ! กระต๊าก ! แล้ววิ่งขึ้นไปบนฝั่ง พร้อมกับชูไข่คนละฟอง ถ้าผู้ใดไม่มีไข่ จะถูกลงพระราชอาชญา เมื่อนั้นจนหลังลายในฐานะที่ออกไข่ไม่ได้ บรรดาคนสนิทที่พระเจ้าแผ่นดินทรงนัดหมายเอาไว้ ก็พากันวิ่งขึ้นไปบนฝั่ง พร้อมกับชูไข่ที่ตนซ่อนไว้ แล้วร้องกระต๊าก ! กระต๊าก ! ฝ่ายศรีธัญไชยไม่รู้ในกลอุบาย แต่เนื่องจากเป็นคนมีสติปัญญา และปฏิภาณไหวพริบเฉียบไว ก็รีบวิ่งขึ้นมาร้องกระต๊าก ! กระต๊าก ! บอกว่าตนเป็นไก่ตัวผู้ ออกไข่ไม่ได้ จึงไม่มีไข่ ว่าแล้วก็ไล่กอดปล้ำคนอื่น ๆ ที่เป็นไก่ตัวเมีย พวกที่ถูกไล่ก็พากันวิ่งหนีวุ่นวาย พระเจ้าทวาละและบรรดาคนสนิทเห็นศรีธัญไชยสามารถใช้ปฏิภาณไหวพริบเอาตัวรอดได้เช่นนั้น ก็พากันสรรเสริญว่าสติปัญญาของศรีธัญไชยนั้นช่างประเสริฐ เป็นเลิศกว่าใครในแผ่นดิน และต่างก็รู้สึกขบขันท่าทางของศรีธัญไชยที่ไล่กวัดไก่อตัวเมียยิ่งนัก จึงพากันหัวเราะเฮฮาสนุกสนานไปด้วย แล้วพระเจ้าทวาละก็ทรงพาคนสนิทเสด็จกลับพระราชวัง

มานี้กับชูใจพากันหัวเราะชอบใจ ต่างพากันขอบคุณ

พ่อที่เล่าเรื่องสนุก ๆ ให้ฟัง พ่อเห็นมานีหายเศร้าโศกแล้ว
ก็ขึ้นไปบนบ้าน ปลอบให้มานีกับซูเจินนั่งคุยกันต่อไป

“ปิติได้สัตว์เลี้ยงตัวใหม่แล้ว วีระหากระแตมาให้เขา
เลี้ยงแทนเจ้าแก่ เวลาปิติไปไหน เขาก็เอากระแตเกาะไหล่
ไปด้วย” ซูเจินพูด

มานีพูดว่า “ปิติเคยบอกว่าเขาอยากเลี้ยงอูฐ” ซูเจินหัวเราะ
“โธ่เอ๊ย ! ปิตียังไม่เคยเห็นอูฐตัวจริงเลย เคยเห็นแต่ในรูป
คิดอยากจะเลี้ยงอูฐเสียแล้ว”

“ฉันเคยเห็นในสวนสัตว์ที่กรุงเทพฯ แล้วละ ลุงบอก
ว่า มันเป็นสัตว์พาหนะสำหรับเดินทางในทะเลทราย ปิติ
คงคิดว่าเลี้ยงง่าย จึงชะล่าใจว่าจะเลี้ยงมันได้”

ซูเจินคุยกับมานีอยู่ครู่หนึ่งก็พาสี่เทากลับบ้าน

แบบฝึก

1. ฝึกผันเทียบเสียงอักษรกลางกับอักษรสูง

ตัวอย่าง

อักษรกลาง

ก้า   ก้า̇   ก้า̈   ก้า̉   ก้า̊

อักษรสูง

จ้า   จ้า̇   จ้า̈

กั้น - ชัน

แกม - แถม

อาย - สาย

แบ่ง - แหน่ง

เอื่อม - เหลื่อม

ไก่อ - ไช้

โกง - โถง

เต้า - เผ้า

ดาย - หมาย

2. ฝึกอ่านคำที่ใช้ ฐ

อุฐ

อิฐ

ประเสริฐ

สันนิษฐาน

อธิษฐาน

รัฐบาล

3. ฝึกอ่านคำที่ประวัตรรษณีย์ (คำที่ประสมด้วย สระ - ะ)

กระตึก

กระโดด

กระต๊าก

กระแต

ละลาย

พาหนะ

พระราชวัง

พระองค์

พระนาม

ประคอง

ทะเลทราย

ฐานะ

ตะเกียกตะกาย

สะอึกสะอื้น

กระทบกระทั่ง

4. คำที่มีไปยาลน้อย (๑) เวลาอ่านให้อ่านเต็มคำ

เฝ้า ฯ อ่าน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
 กรุงเทพฯ ฯ อ่าน กรุงเทพมหานคร

5. ฝึกอ่าน

ทะเลทราย	ละลายน้ำ	ทำเข้าหยอก
บอกความลับ	จับอูฐไว้	ให้ชมพู
ดูขบขัน	ยืนยันได้	ไหวพริบดี

สั่งให้ชัดเจน

ยกเว้นบางอย่าง

ต้องอ้างเหตุผล

เล่นกอล์ฟมากมาย

ตั้งใจอธิษฐาน

ธนาคารออมสิน

กินกล้วยน้ำว่า

พาไปหาที่ซ่อน

ก่อนนัดหมายกันไว้

อยู่ในพระราชวัง

คนฉลาดแกมโกงคือคนที่ใช้ความฉลาดเอาเปรียบผู้อื่น

เขาทดลองทำงานในตำแหน่งใหม่

เขาเป็นคนมีเล่ห์เหลี่ยมมากทำนองเดียวกับพี่ชายของเขา

ขอให้ทุกท่านโปรดยื่นเคารพธงชาติ

เขาเล่นน้ำและดำน้ำกลางแดดนานจนหน้าแดงก่ำ

เขาใช้ไหวพริบแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว

ใคร ๆ ก็สันนิษฐานว่าศรีธนญไชยต้องได้รับพระราช

อาชญาแน่นอน

รับเสด็จ

ข่าวใหญ่ที่ทุกคนในอำเภอตื่นเต้นที่สุด ก็คือสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณสยามมกุฎราชกุมาร จะเสด็จมาทรงเปิดโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ซึ่งสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทุกคนหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ต่างเฝ้าคอยวันสำคัญที่จะได้เข้าเฝ้า ฯ สมเด็จพระยุพราช ไม่ว่าจะไปที่ไหน ใคร ๆ ก็พูดกันถึงแต่เรื่องนี้ด้วยความชื่นชมยินดี

ที่โรงเรียน ครูสอนให้นักเรียนทำธงชาติด้วยกระดาษเป็นผืนเล็ก ๆ และสอนวิธีเข้าเฝ้า ฯ ตลอดจนกิริยามารยาทที่ต้องสำรวม ไม่แสดงกิริยาหยาบคายในที่ชุมนุมชน

ครูไพลินสอนให้มานี ชูใจ และดวงแก้วรำถวายพระพรนักเรียนชั้นอื่นเพื่อนำ และแสดงการละเล่นหลายอย่างถวายสมเด็จพระยุพราชทอดพระเนตร ทางราชการเตรียมจัดงานอย่างมโหฬาร เจ้าหน้าที่จัดบริเวณงานให้สะอาดประดับด้วยธงไตรรงค์และแพรสีต่าง ๆ เขาสร้างพลับพลาที่ประทับ จัดประดับด้วยดอกไม้และแพรสีอย่างงดงาม

หน้าที่ประทับเป็นลานกว้างสำหรับการแสดงต่าง ๆ และให้ราษฎรเข้าเฝ้า ฯ

พอถึงวันสำคัญ บรรดาราษฎรทั้งเด็กเล็กหนุ่มสาว และคนแก่เฒ่ามาเฝ้า ฯ รอรับเสด็จอย่างคับคั่งตั้งแต่เช้าจนแน่นบริเวณลาน มีราษฎรในท้องที่อื่นมาร่วมด้วย ทุกคนถือธงชาติขนาดเล็กทำด้วยกระดาษ ต่างปลื้มปีติที่จะได้ชมพระบารมี เจ้าหน้าที่จัดเตรียมน้ำดื่มและยาไว้บริการอย่างครบถ้วน พอได้เวลาทุกคนก็ได้ยินเสียงเครื่องยนต์ของเฮลิคอปเตอร์ ดังกระหึ่มใกล้เข้ามา ไม่ช้าเฮลิคอปเตอร์ก็ลงจอดที่สนามหญ้าข้างโรงพยาบาล พอใบพัดของเฮลิคอปเตอร์หมุนช้าลง สมเด็จพระยุพราชเสด็จลงจากเฮลิคอปเตอร์ ประทานในพิธีและข้าราชการพากันถวายการต้อนรับบรรดา

ราษฎรที่มาเฝ้า ฯ รับเสด็จ ต่างโบกธงชาติและเปล่งเสียงไชโยด้วยความปลื้มปิติและจงรักภักดีจนเสียงดังกึกก้องไปทั่วบริเวณ สมเด็จพระยุพราชทรงยิ้มให้ราษฎรที่มีน้ำใจจงรักภักดีมาเฝ้า ฯ รับเสด็จอย่างคับคั่ง แล้วเสด็จขึ้นสู่พลับพลาที่ประทับ ประธานกราบถวายบังคมทูลรายงานเรื่องการก่อสร้างโรงพยาบาล แล้วสมเด็จพระยุพราชทรงทำพิธีเปิดแพรคลุมป้าย พระสงฆ์ก็สวดมนต์เพื่อความสวัสดิ์เสียงฆ้อง กลอง และแตรวงประโคมขึ้นพร้อมกัน นักข่าวหนังสือพิมพ์หลายคนถ่ายรูปการทำพิธีไว้ เพื่อแพร่ภาพและแถลงข่าวให้ประชาชนทั่วไปทราบ

เมื่อสมเด็จพระยุพราชทรงทำพิธีเสร็จแล้วก็ประทับทอดพระเนตรการแสดงต่าง ๆ แล้วเสด็จลงจากพลับพลาที่ประทับไปทรงเยี่ยมและทรงปฏิสันถารกับราษฎรโดยทั่วถึง ทำให้ราษฎรปลื้มปิติที่ได้ชมพระบารมีอย่างใกล้ชิด คนแก่บางคนหมอบกราบลงกับพื้นดิน ทุกคนซาบซึ้งใจและจงรักภักดีต่อพระองค์เป็นอย่างยิ่ง พอได้เวลาสมเด็จพระยุพราชก็เสด็จกลับ ทรงโบกพระหัตถ์ให้แก่ราษฎร พวกราษฎรต่างโบกธงและเปล่งเสียงไชโย จนเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งลับตาไป จากนั้นประธานในพิธีก็กล่าวคำปรารภครัยต่อ